

بسم الله الرحمن الرحيم

جلسه سیزدهم ۹۸/۰۷/۱۵

موضوع: پیاده روی زیارت اربعین؛ اثرات، و فوائد

اعوذ بالله من الشيطان الرجيم بسم الله الرحمن الرحيم و به نستعين و هو خير ناصر و معين الحمد لله و الصلاة على رسول الله و على آله آل الله لاسيما على مولانا بقية الله واللعن الدائم على اعدائهم اعداء الله إلى يوم لقاء الله.

پرسش:

درباره حدیث «أنا مدينة العلم» در «فیض القدير» دارد که «إذ رواه غير واحد عنه وأفتى بحسنه ابن حجر وتبعه البخاري فقال: هو حديث حسن»؛ این کدام «ابن حجر» است؟

پاسخ:

«ابن حجر عسقلانی» است

پرسش:

مگر «عسقلانی» بعد از «بخاری» نیست که می گوید "وتبعه البخاري"؟

پاسخ:

«ابن حجر» متوفای ۸۵۲ است، «بخاری» متوفای ۲۵۶ است. «تبعه»، نه این که متابعت کرده؛ یعنی «بخاری» هم گفته است که حدیث حسن است. «تبعه» به عنوان متابعت نیست.

«بخاری» غیر از کتاب «صحيح بخاری» دو تا کتاب ديگر دارد: ۱- «ادب المفرد»، ۲- «التاريخ الصغير، التاريخ الكبير، التاريخ الوسيط» سه تا کتاب تاريخ دارد. اما یکی از این کتاب‌های تاريخی او چاپ شده و موجود است و آن هم «تاريخ صغير» است. کتاب «ادب المفرد» ایشان مشهور است که تمام روایاتش صحيح است.

پرسش:

در جلسه قبل گفتید که "«احمد الحسن» می‌گوید از معجزات من این است که به «حدیث مهدی» غیر از من کسی استدلال نکرده است، در حالیکه اینگونه نیست و اشخاص ديگری قبل او به این حدیث استناد کرده اند" من این اشخاص را نتوانستم پیدا کنم.

پاسخ:

شما با آقای «علی شریفی» در تماس شوید. ایشان مفصل این‌ها را آورده است. مسؤل بخش «احمد الحسن» آقای «علی شریفی» است، به ایشان مراجعه کنید. ایشان ما شاء الله حافظه خوبی دارد و کامپیوتر سیار است. چون ما خیلی به قضیه «احمد الحسن» اهمیت نمی‌دهیم، این‌ها را حضور ذهن ندارم. در جزوه ای که «دفتر تبلیغات» چاپ کرده در آنجا استدلال ایشان را آورده و در جزوه ۵۰ سوال ما هم مدارکش را آوردیم. ما این جزوه را پارسال ۵۰ هزار چاپ کردیم، و در راهپیمایی اربعین توزیع کردیم فایل پی دی اف جزوه را هم روی کانال گذاشتیم دوستان می‌توانند از آنجا دانلود کنند. و دوره‌ای هم که ما در «مدرسه فیضیه» داشتیم شما اگر عدد «۱۱۰» را به سامانه «۱۵۱۵۱۰۳۰۰۰» ارسال کنید وقتی که ثبت نام بکنید، به شما رمز می‌دهد وارد می‌شوید و پی دی اف جزوات در آنجا است. البته وقتی که عدد «۱۱۰» را وارد می‌کنید باید زبان گوشی‌تان انگلیسی باشد.

تمام بحث‌ها و فایل‌های من و دوستان در آن‌جا است، جزوه‌ای که ما پارسال داشتیم ۵۰ تا سوال بود و امسال آن را ۴۰ تا سوال کردیم، بعضی سوال‌ها که تکراری بود حذف کردیم، خواستم مرتب‌تر باشد تا دوستان راحت‌تر بتوانند حفظ کنند. جزوه‌ای که از طرف «دفتر مقام معظم رهبری» تنظیم شده هم، در آن‌جا است.

قبلاً گفتم که از طرف «دفتر مقام معظم رهبری» دستور داده بودند که یک جزوه‌ای آماده بشود تا این جزوه به زبان‌های مختلف ترجمه بشود، تقریباً قسمت آخر این جزوه حدود ۱۰ تا ۲۰ صفحه، همان ۵۰ سوال ما را عیناً در آن‌جا آورده‌اند. این جزوه تنظیم شده جزوه خیلی خوبی است، مطالبی مانند جریان شناسی «احمد الحسن» و... را هم آورده‌اند. این‌که این جریان از کجا شروع شده و چطوری بوده و گروه‌های تبلیغی‌شان چطوری هستند و گروه‌های مالی و نظامی این‌ها چطوری هستند همه را آورده است.

خلاصه این‌که تاریخ و جریان «احمد الحسن» را قشنگ آورده‌اند، البته ما هم در نیم صفحه اشاره کردیم؛ ولی این‌ها در ۱۰ تا ۱۵ صفحه آورده‌اند. این بهترین راه است که شما بتوانید به این مطالب دسترسی داشته باشید. البته اگر وارد «سایت ولی عصر» هم بشوید در این سایت هم ما جزوه‌ای ۵۰ سوال را گذاشتیم.

پرسش:

روایاتی که در مورد افضیلت زیارت امام حسین بر حج دارد را چطوری ارزیابی می‌کنید؟

پاسخ:

در مورد روایاتی که در مورد ثواب زیارت امام حسین است، این نکته را توجه کنید که قطعاً اگر شما ده میلیون بار هم زیارت بروید، یک واجب را جبران نمی‌کند، واجبات سر جای خودش است، هیچ واجبی با مستحب، امکان جابجایی اش امکان پذیر نیست؛ یعنی شما اگر ۵۰ سال جهاد بروید و بگویید من می‌خواهم در برابر ۵۰

سال جهاد دو رکعت نماز صبح نخوانم! جبران نخواهد شد؛ زیرا واجبات برای خودش يك حدود و ثغور خاصی دارد.

پس قطعاً زیارت امام حسین شامل حج واجب نخواهد شد؛ بعد از حج واجب نوبت به حج مستحبی می‌رسد، قطعاً زیارت امام حسین (سلام الله علیه) از حج مستحبی به مراتب بالاتر است و در آن هیچ شك و شبهه‌ای نیست؛ چون همان تعبیری که از خود امام حسین است و از ایشان سوال می‌کنند یابن رسول الله:

«فَمَا مَعْرِفَةُ اللَّهِ»

شناختن خدا چطوری است؟

حضرت می‌فرماید:

«مَعْرِفَةُ أَهْلِ كُلِّ زَمَانٍ إِمَامَهُمُ الَّذِي يَجِبُ عَلَيْهِمْ طَاعَتُهُ»

علل الشرائع؛ نویسنده: ابن بابویه، محمد بن علی، ناشر: کتاب فروشی دآوری، محقق / مصحح: ندارد،

ج ۱؛ ص ۹، باب علة خلق الخلق و اختلاف أحوالهم

در جای دیگر دارد که حضرت در تفسیر عبارت «وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا» فرمود:

«نَحْنُ - وَ اللَّهِ - الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ الَّتِي لَا يَقْبَلُ اللَّهُ مِنَ الْعِبَادِ عَمَلًا إِلَّا بِمَعْرِفَتِنَا»

خدا هیچ عملی را از بنده نمی‌پذیرد، مگر با معرفت ما!

الكافي (ط - الإسلامية)؛ نویسنده: کلینی، محمد بن یعقوب بن اسحاق، ناشر: دار الکتب الإسلامية،

محقق / مصحح: غفاری علی اکبر و آخوندی، محمد، ج ۱؛ ص ۱۴۴

باز از آقا امام صادق (سلام الله علیه) است:

«بِنَا عُبِدَ اللَّهُ وَبِنَا عُرِفَ اللَّهُ وَبِنَا وُحِّدَ اللَّهُ»

الكافي (ط - الإسلامية)؛ نویسنده: کلینی، محمد بن یعقوب بن اسحاق، ناشر: دار الکتب الإسلامية،

محقق/ مصحح: غفاری علی اکبر و آخوندی، محمد، ج ۱؛ ص ۱۴۵

یعنی معرفت، وحدانیت و عبادت خدا باید از کانال ما بگذرد تا به آن جا برسد!

«مَنْ أَرَادَ اللَّهُ بَدَأَ بِكُمْ بِكُمْ»

الكافي (ط - الإسلامية)؛ نویسنده: کلینی، محمد بن یعقوب بن اسحاق، ناشر: دار الکتب الإسلامية،

محقق/ مصحح: غفاری علی اکبر و آخوندی، محمد، ج ۴؛ ص ۵۷۶

لذا قطعاً رفتن زیارت امام حسین، مقدمه برای شناختن امام است و شناختن امام شناختن خدا است. و عبادتی که بدون معرفت الله باشد هیچ فایده‌ای ندارد؛ لذا تمام این روایاتی که ما در رابطه با فضیلت زیارت امام حسین (سلام الله علیه) داریم که حتی در بعضی از روایات داریم که زیارت امام حسین با هزار حج و با هزار عمره مقبوله معادل است؛ این فضیلت به خاطر این است که این‌ها راه شناخت خدا هستند.

در هر صورت...

برای این که تعدادی از دوستان بعد از ظهر امروز و یا فردا عازم به سمت پیاده روی اربعین هستند - البته این برنامه ما روی سایت هم گذاشته می‌شود و الان به صورت زنده هم پخش می‌شود - در رابطه با فلسفه و اثرات پیاده روی اربعین لازم است که نکات و مطالبی را عرض کنم.

«منصور هاشمی» همین چند روز گذشته روی سایتش مطلبی گذاشته که پیاده روی اربعین بدعت و حرام است!! این هم مطلب تازه‌ای است که این آقایان ابداع کرده‌اند. ایشان گفته اصلاً موکب زدن حرام است؛ ولی

خودش در «نجف» موكب دارد! «منصور هاشمی» که در «نجف» موكب دارد، روی تابلوی این طوری نوشته:
«موكب العلامة منصور الهاشمی الخراسانی!»

شما ببینید در این جا چند تا نکته است که عزیزان دقت فرمایند. در رابطه با زیارت من چند روز قبل هم در برنامه‌ای که داشتم خدمت آقایان عرض کردم. روایت امام عسکری این طوری است:

«عَلَامَاتُ الْمُؤْمِنِ حَمْسُ صَلَاةِ الْخَمْسِينَ وَ زِيَارَةُ الْأَرْبَعِينَ»

یکی از نشانه‌های مؤمنین زیارت اربعین است

تهذیب الأحكام (تحقیق خراسان)؛ نویسنده: طوسی، محمد بن الحسن، ناشر: دار الکتب الإسلامیه،

محقق / مصحح: خراسان، حسن الموسوی، ج ۶؛ ص ۵۲

اضافه بر این که ما روایات متعدد در مورد زیارت سید الشهداء داریم:

«مَنْ أَتَى قَبْرَ الْحُسَيْنِ مَا شِئاً كَتَبَ اللَّهُ لَهُ بِكُلِّ خُطْوَةٍ أَلْفَ حَسَنَةٍ وَ مَخَا عَنْهُ أَلْفَ سَيِّئَةٍ وَ رَفَعَ لَهُ أَلْفَ
دَرَجَةٍ»

تفصیل وسائل الشیعة إلى تحصیل مسائل الشریعة؛ نویسنده: شیخ حر عاملی، محمد بن حسن، ناشر و

محقق: مؤسسة آل البيت علیهم السلام، ج ۱۴؛ ص ۴۴۰

زیارت «ماشياً» در روایات ما موضوعیت دارد، البته اگر ما بخواهیم قدر متیقن روایت را بگیریم از در خانه
«زیارت ماشياً» حساب می‌شود نه از «نجف» تا «کربلا»! عمده روایات دارد:

«مَنْ حَرَجَ مِنْ بَيْتِهِ يُرِيدُ زِيَارَةَ قَبْرِ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ الْحُسَيْنِ»

کامل الزیارات؛ نویسنده: ابن قولویه، جعفر بن محمد، ناشر: دار المرتضویه، محقق / مصحح: امینی،

عبدالحسین، ص ۱۹۱

البته بعضی از افراد از «یزد»، «شیراز»، «قم» و... هم پیاده رفته‌اند، این افراد به طور متقین و قطعاً به این روایات عمل کرده‌اند. آن کسانی که از «نجف» می‌روند از باب «مالا یدرک کله لا یتراک کله» است، بعضی‌ها هم هفت - هشت کیلومتر مانده به کربلا از ماشین پایین می‌آیند و به صورت پیاده می‌روند. البته از خود ورودی «شهر کربلا» تا حرم امام حسین، ۶ - ۷ کیلومتر راه است، همان‌جا هم پیاده روی دارد.

ما هم دیروز به خاطر هزینه‌های که خواستیم به دوستانِ عازم به سفر کربلا بدهیم، تا سه راه بازار پیاده رفتیم و از آن‌جا پیاده برگشتیم، گفتیم ما هم ثوابی از این کار پیاده روی ببریم و خداوند اسم ما را هم جزء پیاده روندگان اربعین بنویسد! در هر صورت این‌ها بزرگوار هستند.

نکته دیگر در مورد «زیارت غبار آلود» است که روایاتی داریم و این هم خیلی نکته عجیبی است؛ فرمود:

«فَرْزُهُ وَ أَنْتَ كَثِيبٌ...»

در زیارت رسول الله می‌گوید: بهترین لباس را بیوش! غسل کن و عطر استعمال کن، در مورد زیارت امام رضا و تمام ائمه این را دارد که زیارات‌شان مقید به غسل، لباس تمیز و معطر است، تنها زیارتی که دارد با همان «لباس غبار آلود»، بدون عطر و... باشد، فقط زیارت امام حسین (سلام الله علیه) است.

«فَرْزُهُ وَ أَنْتَ كَثِيبٌ حَزِينٌ مَكْرُوبٌ شَعْنًا مُغْبَرًا»

... با همان موهای شانه نشده، با لباس و صورت غبار آلود!

«جَائِعًا عَطْشَانًا»

هم گرسنه و هم تشنه!

بعد امام صادق (سلام الله عليه) دارد:

«فَإِنَّ الْحُسَيْنَ قُتِلَ حَزِينًا مَكْرُوبًا شَعِثًا مُعْبَرًا جَائِعًا عَطْشَانًا»

کامل الزیارات؛ نویسنده: ابن قولویه، جعفر بن محمد، ناشر: دار المرتضویة، محقق / مصحح: امینی،

عبدالحسین، ص ۱۳۱

همه این روایات از «کامل الزیارات» است.

پرسش:

این روایات با بهداشت شخصی منافات ندارد؟

پاسخ:

بحث بهداشت در آن جا:

«بِسْمِ اللَّهِ خَيْرِ الْأَسْمَاءِ»

الکافی (ط - الإسلامية)؛ نویسنده: کلینی، محمد بن یعقوب بن اسحاق، ناشر: دار الکتب الإسلامية،

محقق / مصحح: غفاری علی اکبر و آخوندی، محمد، ج ۶؛ ص ۳۱۸

«بِسْمِ اللَّهِ الَّذِي لَا يَضُرُّ مَعَ اسْمِهِ شَيْءٌ، وَ لَا دَاءٌ»

التفسیر المنسوب إلى الإمام الحسن العسكري عليه السلام؛ نویسنده: حسن بن علی علیه السلام، امام

یازدهم، ناشر: مدرسة الإمام المهدي عجل الله تعالى فرجه الشريف، محقق / مصحح: مدرسه امام

مهدی، ص ۱۷۸

نمی‌گویند شما بدنت را چرك كن! وقتی شما از «نجف» حرکت می‌کنید تا به «کربلا» برسید شما سه روز در راه هستید، در آنجا بحث بهداشت مطرح نیست؟! وقتی که به «کربلا» رسیدیم باید به فکر بهداشت باشیم؟ آقا امام حسین دوست دارد شما با همان حال و با همان بدن عرقی و با آن لباس غبار آلود و خاک آلود و با موهای غبار آلود و شانه نشده به زیارتش بروید.

عبارتی را یکی از بزرگواران نقل کرده که خیلی برایم عجیب است؛ «قاضی نور الله شوشتری»، صاحب کتاب «احقاق الحق» از اعظام فقها و علمای شیعه است. در رابطه با «ابوالحسن جمال الدین علی ابن عبدالعزیز خلعی» می‌گویند از علمای بزرگ است:

«ولد من أبوين ناصبيين»

پدر و مادرش هر دو ناصبی بودند

«أمة نذرت أنها إن رزقت ولدا تبعته لقطع طريق السابلة من زوار الحسين (عليه السلام) وقتلهم»

مادرش نذر کرد اگر خدا به من بچه بدهد، بزرگ بشود می‌فرستم اموال زوار امام حسین را را غارت کند و اگر لازم شد آنها را بکشد

«فلما بلغ أشده، ابتعثته إلى جهة نذرها»

وقتی بزرگ شد مادرش گفت پسر من همچنین نذری کرده‌ام

«فلما بلغ من مقربة كربلاء طفق ينتظر قدوم الزائرين»

منتظر بود که يك زواری بیاید، تا ایشان اموالش را غارت کند

«فاستولى عليه النوم واجتازت عليه القوافل»

خوابش برد، قافله‌ها و کاروان‌ها آمدند و رد شدند

به خاطر اینکه خسته بود، دوباره خوابید و در عالم خواب دید:

«أن القيامة قد قامت وقد أمر به إلى النار»

قیامت بر پا شده و ایشان را دستور دادند که به طرف آتش جهنم ببرند

دوستانی که به سمت «کربلا» می‌روند این داستان را در ذهن‌شان بسپارند!

«ولكنها لم تمسه لما عليه من ذلك العثير الطاهر»

دید ایشان را در آتش بردند؛ ولی آتش به ایشان اثر نمی‌کند به خاطر این که غبار خاک زوار امام حسین

روی بدنش نشسته!

«فانتبه مرتدعا عن نيته السيئة»

وقتی بلند شد از نیتی که داشت بدنش می‌لرزید

«واعتنق ولاء العترة الطاهرة، وهبط الحائر الشريف ردحا»

الغدیر - الشيخ الأميني - ج ۶ ص ۱۲

می‌گوید: ایشان بعد از آن آمد در «کربلای معلی» سکونت گزید و در آنجا مشغول درس و بحث شد و از

علمای بزرگ شد که از او تعبیر به: «ابوالحسن جمال الدین ابن عبدالعزیز» می‌کنند! این مطلب را مرحوم

«قاضی نور الله شوشتری» در کتاب «مجالس المؤمنین»، در صفحه ۴۶۳ آورده است. این يك نکته.

نکته دیگر: ببینید ما روایات زیادی داریم، شاید ده، پانزده تا روایت است؛ «مرحوم شیخ طوسی» در «امالی»

دارد. این روایت را هم دوستان دقت کنند، از امام باقر و امام صادق (سلام الله علیهما):

«إِنَّ اللَّهَ (تَعَالَى) عَوَّضَ الْحُسَيْنَ (عَلَيْهِ السَّلَامُ) مِنْ قَتْلِهِ أَنْ جَعَلَ الْإِمَامَةَ فِي ذُرِّيَّتِهِ، وَ الشُّفَاءَ فِي نُزْبَتِهِ،
وَ إِجَابَةَ الدُّعَاءِ عِنْدَ قَبْرِهِ»

خدا به خاطر شهادت امام حسین سه تا کرم به ایشان کرده است: ۱- امامت در ذریه او است. ۲- شفاء در تربیت او است. ۳- استجاب دعا در کنار قبر اوست.

الأُمالي (للطوسي)؛ نویسنده: طوسی، محمد بن الحسن، ناشر: دار الثقافة، مصحح: ندارد، ص ۳۱۷

شما ببینید خوردن خاک قبر پیغمبر حرام است، خوردن خاک قبر امیرالمؤمنین حرام است؛ ولی خوردن خاک قبر امام حسین حرام نیست بلکه شفاء است. در زمان «مرحوم حاج شیخ عبدالکریم حائری» در «قم» سیل آمده بود و رودخانه طغیان کرده بود؛ مردم وحشت داشتند که سیل کل «قم» را ببرد. در آن زمان امکانات به این شکل نبود.

«مرحوم شیخ عبدالکریم حائری» به اندازه یک سر سوزن از تربت امام حسین را به رودخانه می‌اندازد، می‌گوید بلا فاصله آب رودخانه ته کشید! این قضیه از مشهورات آن زمان است، تمام کسانی که در آن زمان بوده‌اند این قضیه را مشاهده کرده‌اند. در شرح حال «مرحوم شیخ عبدالکریم حائری»، مؤسس حوزه این مطلب را آورده‌اند.

عجیب هم است اگر تربت خالص و اطراف قبر باشد، به هر مریضی بدهند، امکان ندارد آن مریض بلا فاصله بهبودی حاصل نکند!

ما روایات متعدد در این مورد داریم. این را دوستان دقت کنند و در ذهن‌شان بسپارند. «ابوهاشم جعفری» کسی است که روایات امامت امام عسکری را خیلی از ایشان داریم می‌گوید:

«دَخَلْتُ أَنَا وَ مُحَمَّدُ بْنُ حَمَزَةَ عَلَيْهِ»

من و محمد بن حمزه خدمت امام هادی داخل شدیم

«نَعُوذُهُ وَ هُوَ عَلِيلٌ»

ایشان بیمار بود می‌خواستیم عیادتش برویم

«فَقَالَ لَنَا وَجَّهُوا قَوْمًا إِلَى الْخَائِرِ مِنْ مَالِي»

امام هادی فرمود: از اموال من به کسانی بدهید تا به زیارت قبر امام حسین بروند و برای من دعا کنند!

«فَلَمَّا خَرَجْنَا مِنْ عِنْدِهِ قَالَ لِي مُحَمَّدُ بْنُ حَمْزَةَ الْمُشِيرُ يُوجِّهُنَا إِلَى الْخَائِرِ وَ هُوَ بِمَنْزِلَةٍ مَنْ فِي الْخَائِرِ»

وقتی که از محضرش بیرون آمدیم، «محمد ابن حمزه مشیر» به حالت مسخره گفت: امام هادی ما را سراغ

امام حسین می‌فرستد خودش هم رتبه امام حسین است. ما برویم برای حجت خدا در نزد حجت خدا دعا

کنیم!

«قَالَ فَعُدْتُ إِلَيْهِ فَأَخْبَرْتُهُ»

گفت نزد امام هادی برگشتم و گفتم آقا جان! شما خودت حجت الهی و هم رتبه امام حسین هستی، ما

برویم برای شما دعا کنیم؟

«فَقَالَ لِي لَيْسَ هُوَ هَكَذَا»

آن را که شما تصور می‌کنید نیست

«إِنَّ لِلَّهِ مَوَاضِعَ يُحِبُّ أَنْ يُعْبَدَ فِيهَا وَ خَائِرُ الْحُسَيْنِ (عليه السلام) مِنْ تِلْكَ الْمَوَاضِعِ»

کامل الزیارات؛ نویسنده: ابن قولویه، جعفر بن محمد، ناشر: دار المرتضویة، محقق/ مصحح: امینی،

عبدالحسین، ص ۲۷۳

بعد آن عبارت را خواند که خدای عالم اجابت دعا را تحت قبه قرار داده است. از امام صادق (سلام الله علیه) هم باز ما روایت داریم این را دوستان دقت کنند.

«وَرُوي أَنَّ الصَّادِقَ (عليه السلام) مَرِضَ فَأَمَرَ مَنْ عِنْدَهُ أَنْ يَسْتَأْجِرُوا لَهُ أَجِيرًا يَدْعُو لَهُ عِنْدَ قَبْرِ الْحُسَيْنِ (عليه السلام) فَوَجَدُوا رَجُلًا فَقَالُوا لَهُ ذَلِكَ فَقَالَ أَنَا أَمْضِي وَ لَكِنَّ الْحُسَيْنِ إِمَامٌ مُفْتَرَضُ الطَّاعَةِ وَ هُوَ إِمَامٌ مُفْتَرَضُ الطَّاعَةِ فَرَجَعُوا إِلَيَّ الصَّادِقِ (عليه السلام) وَ أَخْبَرُوهُ فَقَالَ هُوَ كَمَا قَالَ وَ لَكِنَّ أَمَا عَرَفَ «

...فردی را آوردند. ان شخص می گوید من گفتم ایشان امام است و امام مفترض الطاعه است، ما می خواهیم برویم خدمت حضرت و نزد امام صادق (عليه السلام) برگشتیم، عرض کردیم آقا جان! ما را کجا دارید می فرستید. به قول معروف ما را دنبال نخود سیاه می فرستید، حضرت فرمود این طوری نیست.

« أَنْ لِلَّهِ تَعَالَى بِقَاعًا يُسْتَجَابُ فِيهَا الدُّعَاءُ فِتْلَتِكَ الْبُقْعَةُ مِنْ تِلْكَ الْبِقَاعِ.»

تفصیل وسائل الشیعة إلى تحصیل مسائل الشریعة؛ نویسنده: شیخ حر عاملی، محمد بن حسن، ناشر و

محقق: مؤسسه آل البيت عليهم السلام، ج ۱۴؛ ص ۵۳۷

دوستانی که به حرم سید الشهداء مشرف می شوند، این را من از یکی از اولیاء الله دارم، تحت قبه، تحت گنبد نیست، قبه در حقیقت در بالای سر حضرت که بایستید رو به روی قبر «حبیب ابن مظاهر»؛ یعنی اگر سینه تان دقیق روبروی قبر «حبیب ابن مظاهر» باشد دست چپ تان را اگر دراز کردید به وسط ضریح مطهر بخورد. یعنی اگر همچنین زاویه ای تشکیل دادید، گوشه زاویه آن جا قبه می شود.

دقیقا بالا سر حضرت می شود، قبلا يك سنگ قرمزی را در آن جا گذاشته بودند؛ ولی اخیرا آن سنگ قرمز را برداشتنند، چون ازدحام در آن جا زیاد می شد؛ یعنی آن جای که تحت قبه است سنگش با جاهای دیگر فرق داشت، همه جاها سنگ آبی مرمَر بود ولی سنگ مرمَر آن جا قرمز بود، این نشانه بود؛ ولی الان آن را برداشتنند.

پرسش:

می‌گفتند به این خاطر آن سنگ قرمز را گذاشتند که کسی جلوتر از آن نماز نخواند!

پاسخ:

نه. ربطی ندارد. نه تنها جلو نماز خواندن باطل است بلکه محاذی قبر هم باطل است؛ یعنی اگر کسی در آن جا نه، بلکه پشت همان هم نماز بخواند، باز اشکال دارد و باطل می‌شود.

پرسش:

دلیل روایی بر محل قبه داریم یا نه؟

پاسخ:

این را از یکی از اولیاء خدا من شنیدم و صلاح نمی‌دانم اسمش را ببرم. یکی از اولیاء خدا که من قطع داشتم یکی از یاران حضرت ولی عصر است و جزء آن کسانی است که مأمور از طرف حضرت ولی عصر برای رسیدگی به امور بوده است از ایشان من خودم شنیدم که می‌فرمود «قبه» آن جایی است که سینه رو بروی قبر «حبيب ابن مظاهر» باشد اگر از دست چپ تان يك نخى بکشند وسط ضریح مطهر فعلی برسد.

این آقایان يك چیزهای می‌بینند، به تعبیر «شهید مطهری» بعضی از مسائل رفتنی و دیدنی است، گفتنی و شنیدنی نیست. و اضافه بر این که اصلاً خود بالاسر موضوعیت دارد. در این زمینه روایتی که بگوید «تحت قبه» کجا است من ندیدم.

این که من شنیده بودم خواستم خدمت شما عرض کنم، من خودم هم مقید هستم وقتی که می‌روم به هر قیمتی هم که باشد ولو در شلوغی‌ها ولو به اندازه ده ثانیه آن جا بایستم و دعا کنم، حتی بعضی وقت‌ها که خلوت است من همان جا می‌نشینم و زیارت عاشورا می‌خوانم.

پرسش:

ظاهراً ضریح و اطراف ضریح را «تحت قبه» می‌گویند.

پاسخ:

بله، اطلاق روایت همین است. اطلاق روایت «تحت قبه»؛ یعنی گنبد و حتی اطراف گنبد را هم شامل می‌شود؛ ولی این که برای بعضی از اولیاء الله يك سری الهاماتی می‌شود، آن‌ها که با خود حضرت امام حسین (سلام الله علیه) ارتباط دارند تعبیر این‌ها این است.

در رابطه با فلسفه و اثرات پیاده روی هم چند تا نکته‌ای است که من خدمت دوستان عرض می‌کنم، آن‌ها که ان شاء الله مشرف می‌شوند به این نکات توجه کنند که اصلاً فلسفه پیاده روی اربعین چیست؟

نکته اول: تبیین الگوی زینبی است. حضرت زینب (سلام الله علیها) مسیرهای را که از «کربلا» تا «کوفه» و از «کوفه» به «شام» طی کرده و برگشته‌اند؛ در حقیقت وقتی که انسان خسته می‌شود و پاها آبله می‌زند، گرسنگی و تشنگی می‌کشد، گرچند الان دیگر گرسنگی و تشنگی معنا ندارد، با این موکب‌ها و پذیرایی‌های که صورت می‌گیرد. این‌ها یاد آور زحمات و خستگی‌های حضرت زینب (سلام الله علیها) برای اعتلای کلمه اسلام است.

نکته دوم: نمایش قدرت بزرگ شیعه است، شما ببینید در «حج» از همه عالم می‌آیند، حداکثر دو میلیون نفر می‌شوند. در اربعین تا ۲۳ میلیون نفر هم در سال‌های گذشته آمار داده‌اند. این در حقیقت يك قدرت نمایی شیعه در دنیا است که اگر چنانچه فردا وهابیت و یا استکبار جهانی بخواهد به مبانی اعتقادی شیعه و یا به حرم ائمه (سلام الله علیهم اجمعین) و یا حرم سید الشهداء بخواهند دست درازی کنند با يك نفر دو نفر مواجه نیستند با بیش از بیست میلیون سپاهی مواجه هستند و این‌ها با تمام توان از حریم دفاع خواهند کرد.

نکته سوم: آمادگی برای استقبال با شکوه از حضرت ولی عصر (ارواحنا له الفداء) است. من اگر اشتباه نکنم در بعضی از جاها دارد مساحت مستقبلین از حضرت تا چهار فرسخ می شود، یعنی چهار فرسخ مردم برای استقبال می روند.

شاید آن زمان برای آدم این مطلب خیلی قابل فهم نبود، چهار فرسخ جمعیت بخواهد برود يك جمعیتی خیلی انبوهی می شود؛ ولی با این وضعی که الان است این میلیون ها انسانی که در راهپیمایی اربعین شرکت می کنند، این ها همه نشانگر این است که فردا با آمدن حضرت ولی عصر و بشارتش میلیون ها انسان برای استقبال ایشان و فداکاری در رکاب آن بزرگوار خواهند رفت.

نکته چهارم: جوشش روحیه ای شهامت و شهادت و دفاع از حریم اسلام و قرآن؛ و همچنین گسترش فرهنگ اهل بیت؛ شما ببینید از «نجف» که شما دارید می روید روحانیون و افراد دیگری که هستند بی کار نیستند همین طوری مشغول خواندن روایت و مشغول صحبت در فضائل ائمه (علیهم السلام) هستند. این ها در حقیقت يك وسیله ای برای نشر فرهنگ اهل بیت است.

بعد وارد «کربلا» می شوند و آن جا یاد آور جانبازی های امام حسین و یارانش برای اسلام و برای قرآن می شوند، این در زائر روحیه ای دفاع از اهل بیت و دفاع از اسلام و دفاع از قرآن می دهد و آشنا شدن با روحیه شهامت و جانبازی برای اسلام می شود.

نکته پنجم: پاسخگویی برای شبهات کج فکران. در طول مسیر شما می بینید افرادی که از کشورهای خارج می آیند آن ها زیاد گرفتار هستند، شبهات و سوال دارند همین که عمامه به سری می بینند بلافاصله دورش را می گیرند و می گویند ما همچنین سوال و شبهه ای داریم، جوابش چیست؟ در خود ایران هم از بعضی شهرها و بعضی از روستاها که می روند در منطقه شان دسترسی به روحانی و عالم ندارند در آن جا برای او هیچ فکر و

شغلی دیگری نیست، فکرش برای رفتن به زیارت امام حسین است و برایش فرصت طلایی برای پرسیدن بعضی از مسائلی است که دارند.

نکته ششم: همبستگی دینی و مذهبی و قومی. شما می‌بینید در آن‌جا شیعه است، سنی است، مسیحی است، یهودی است، در «مکه» فقط شیعه و سنی است، مسیحی و یهودی و زرتشتی را اصلاً اجازه نمی‌دهند در آن‌جا بیایند؛ ولی در این‌جا همه اقوام حضور دارند. از یکی از کشش‌های مسیحی سوال می‌کنند تو مسلمان نیستی برای چه در این راهپیمایی شرکت می‌کنی؟ در جواب می‌گوید پیامبر ما و شما جدا است ولی امام حسین ما یکی است!

من آن روز در جلسه‌ای که داشتیم این را نشان دادم که یک خانم مسیحی اهل کشور «فرانسه» و پرچم «فرانسه» را هم گرفته بود در میان راهپیمایان اربعین است می‌گوید: "من در زمان اشغال عراق به صورت داوطلبانه به نیروهای ائتلاف ملحق شدم، در یکی از مراسم اربعین امام حسین از یکی از زائران که به صورت پیاده به «کربلا» می‌رفت پرسیدم آیا از این‌که از «بصره» تا به «کربلا» پیاده سفر می‌کنی خسته نمی‌شوی؟"

گفت: "حاجتی از خدا دارم می‌روم تا حاجتم را زیر گنبد حرم امام حسین از او بخواهم و یقین دارم که خداوند به برکت وجود امام حسین حاجتم را بر آورده خواهد کرد." این زن می‌گوید: "من دچار سرطان سینه شده بودم و پزشکان به من گفتند به محض رسیدن به «فرانسه» باید تن به عمل جراحی و برداشتن سینه بدهم."

می‌گوید: "آن روز من نذر کردم اگر از این بیماری شفا یابم با پای پیاده از «نجف» به «کربلا» برای زیارت امام حسین بروم، وقتی به «فرانسه» رفتم پزشکان دوباره من را تحت معاینات پزشکی و آزمایش‌های جدید قرار دادند، اما در کمال ناباوری اثری از بیماری در من ندیدند به این خاطر است که شما من را میان زائران پیاده اربعین می‌بینید و در واقع آمده‌ام نذر را اداء کنم."

آیا با وجود این جوشش‌ها و حرکت‌ها و این اعتقادات، انصاف است که ما بیاییم بگوییم راهپیمایی اربعین و زیارت امام حسین (سلام الله علیه) بدعت و حرام است؟ این‌ها در حقیقت يك نمونه‌های از فلسفه و حکمت پیاده روی برای زیارت امام حسین (سلام الله علیه) است.

این‌ها نکاتی بود که به ذهن من رسید برای شما گفتم، شاید دوستان موارد دیگری به این نکات اضافه کنند و یا این‌ها را بیشتر باز کنند.

در رابطه با فضیلت زیارت حضرت سید الشهداء خدمت شما عرض کنم در کتاب «مزار کبیر» آمده:

«قُلْتُ لِأَبِي عَبْدِ اللَّهِ عَلَيْهِ السَّلَامُ: مَا لِمَنْ زَارَ قَبْرَ الْحُسَيْنِ عَلَيْهِ السَّلَامُ»

من تقریبا جامع‌ترین روایتی که در فضیلت زیارت امام حسین دیدم این روایت است

«قَالَ: لَهُ مِنَ الثَّوَابِ مِثْلُ ثَوَابِ مِائَةِ أَلْفِ شَهِيدٍ مِنْ شَهِدَاءِ بَدْرٍ»

پاداش يك صد هزار شهید، از شهدای بدر در رکاب رسول الله را دارد.

المزار الكبیر نویسنده: ابن مشهدی، محمد بن جعفر، ناشر: دفتر انتشارات اسلامی وابسته به جامعه

مدرسین حوزه علمیه قم، محقق / مصحح: قیومی اصفهانی، جواد، ص ۳۹

این «مئة حج و...» که در روایات هست آن سر جای خودش؛ در «مزار کبیر» آمده ثواب يك صد هزار شهید از شهدای بدر برای کسی است که زیارت آقا امام حسین کرده باشد! روایات زیاد است. دارد که زوار امام حسین چهل سال قبل از دیگران وارد بهشت می‌شوند. هرکس حاجتی دارد آن‌جا برود امکان پذیر نیست بدون حاجت بیاید.

امیرالمؤمنین می‌فرماید من برای برآورده شدن حاجت شما ضامن هستم، این مطلب در «تهذیب شیخ طوسی» آمده است. در «فلاح السائل و کامل الزیارات و...» روایات فراوانی در این زمینه دارد و به تعبیر آقای «خویی» تمام روایات «کامل الزیارات» هم صحیح است.

در روایت دیگری دارد که امام حسین (سلام الله علیه) فرمود:

« مَنْ زَارَنِي فِي حَيَاتِهِ »

این فرمایش امام حسین است که این هم خیلی روایت قشنگ و زیبا است. می‌فرماید:

« مَنْ زَارَنِي فِي حَيَاتِهِ زُرْتُهُ بَعْدَ وَفَاتِهِ قَالَ نَعَمْ قُلْتُ ذَلِكَ وَإِنْ وَجَدْتُهُ فِي النَّارِ أَخْرَجْتُهُ »

هرکس من را در زمان حیاتش زیارت کند، بعد از مرگش به زیارت او خواهم رفت، اگر زائر من را در درون جهنم هم ببینم او را از جهنم خارج خواهم کرد

بحار الأنوار الجامعة لدرر أخبار الأئمة الأطهار (ط - بیروت)؛ نویسنده: مجلسی، محمد باقر بن محمد تقی،

ناشر: دار إحياء التراث العربي، محقق / مصحح: جمعی از محققان، ج ۹۸، ص ۱۶

این‌ها نمونه‌های است که من این‌ها را دسته بندی کردم، ان شاء الله من فایل این بحث را به دوستان می‌دهم تا در سامانه «۳۰۰۰۱۵۱۵۱۵» قرار بدهند.

«والسلام علیکم و رحمة الله و برکاته»